

SBOROVÝ DOPIS

Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Poděbradech

ZÁŘÍ 2025

Milí čtenáři sborového dopisu,

po letních prázdninových aktivitách se sborový život přesouvá do další etapy. Čeká nás rozjezd pravidelných i nepravidelných aktivit a setkání. Snad se na ně těšíte. Pozvánky a informace naleznete na následujících stránkách. Také připomenutí životního jubilea našeho sboru. Do dalších let vše dobré a boží požehnání!

Martin Fér

Dědictví otců

Josef LOUNEK

Dne 1. září 2025 tomu bude 130 roků co byl oficiálně ustaven sbor Evangelické reformované církve v Poděbradech. Stalo se tak 1. září 1895. Co vše tomu předcházelo, včetně zaznamenaných historických souvislostí jsem popsal ve svém příspěvku do Sborového dopisu před pěti lety. Nechci již tehdy napsané opakovat. Zvu vás na malý historický exkurz do dalších roků již samostatného sboru.

Shromažďovací budovu sbor měl již od roku 1878, kdy erární jízdná pro výcvik vojenských koní koupil bratr Matěj Polák pro sbor za 2 355 rakouských zlatých. Ještě v tom roce byla budova upravena a opravena pro bohoslužebná shromáždění, tedy na kostel. Dokonce měla být v nedaleké budoucnosti přistavěna i věž se zvony. Celých 17 roků užíval sbor tento kostel jako majetek svěřený do opatrování. Teprve až po úředním osamostatnění sboru, tedy po 1. září 1895, prodává Matěj Polák kostel sboru za 500 r. zl. Sbor užíval tento kostel až do roku 1962, kdy je na základě úředního rozhodnutí zbourán.

Okamžitě po ustavení rozjíždí sbor svou bohoslužebnou, vzdělávací a úřední agendu. Je povinen zřídit matriku svých členů a příslušníků jejich rodin. Zřizuje úřední knihy narozených a pokřtěných, zemřelých, oddaných a konfirmovaných. Vydává pro další potřebu svých členů (duší) Křestní listy, Oddací listy, Úmrtí listy a další potřebná potvrzení, která vyžaduje státní úřední moloch. Později je sborem zaměstnána kancelářská síla. Těchto matričních povinností zbavují církev až po druhé válce Národní výbory, kdy jsou povinny církev všechny matriční knihy odevzdat.

Z ustavující listiny vyplynulo, že je sbor povinen svému faráři obstarat naturální bydlení a prostor pro farní kancelář. Sbor řeší tuto záležitost nákupem domu č. 64/II v dnešní Husově ulici nedaleko náměstí Jiřího za 7 425 r. zl. Dům je stavebně upraven pro potřeby fará-

ře a jeho rodiny. I tento dům musel ustoupit stavbě kulturního domu (Růžový Slon).

Sbor byl donucen okolnostmi zřídit hřbitov. Na omezenou dobu se dohodl se sbory v Libici a v Hořátcích, že své zesnulé mohou jejich bývalí členové pohřbívat na jejich hřbitovech, ale u mnohých členů nově vzniklého sboru tato možnost z minulosti nevyplyvala. Vhodný pozemek starší sboru objevili v Kluku, jež vlastnila paní Bláhová a domluvili konečnou cenu 2 098 r. zl. Jakmile se však paní B. dozvěděla, že z jejího bývalého pozemku bude půda posvěcená, požadovala o 300 r. zl. více.

Na to staršovstvo nepřistoupilo a došlo k soudnímu jednání. Při tomto paní B. ze svého požadavku téměř ustoupila, o sousedící pozemky se totiž zajímala Židovská obec a město Poděbrady za stejným účelem. Soud se táhl téměř rok, sbor byl ve sporu vítězem. Následoval další maraton dobrozdání a znaleckých posudků, které byly kladné. Posvěcení pozemku na hřbitov se stalo 29. 6. 1896. V této souvislosti chci zmínit tehdejší problém rovnosti církvi sto roků po vydání tolerančního patentu. Obce Velké Zboží a Kouty zakázaly místním evangelíkům pohřbívat své zesnulé na obecních hřbitovech. Když sbor podal stížnost k nadřízeným orgánům, nebylo mu vyhověno, stížnost byla zamítnuta. Sbor zaměstnal hrobníka, postavil domek a márnici, který hrobník se svou rodinou obýval, vydal Hřbitovní řád, stanovil ceny za hrobnické práce. Za provoz hřbitova zodpovídal sbor až do roku 1948, kdy hřbitov přebírá do své péče město Poděbrady. Po roce 1989 byla dána možnost sboru převzít zpět hřbitov do své správy. Jsem rád, že se staršovstvo tehdy rozhodlo tuto možnost nevyužít. Město tuto činnost provádí dobře, my, jako sbor bychom nebyli lepší. Je nutno dodat, že na přelomu 19. a 20. století byla záležitost hřbitova a všeho, co s tím souviselo, nanejdůležitější.

(dokončení na str. 4)

Kalendář

NADCHÁZEJÍCÍ UDÁLOSTI

Polabská evangelická pouť
(sobota 6. září, 9:00)

GlorietFest
(sobota 20. září, 13:30)

Sjezd (nejen) evangelické mládeže v Teplicích
(3. – 5. října)

Víkendový pobyt v Herlíkovicích
(pátek 31. 10. – neděle 2. 11.)

PRAVIDELNÁ SETKÁNÍ

Nedělní bohoslužby
(neděle, 9:45, pro děti neděлька)

Kavárnička
(pondělí, 14:00)

Zpívání
(2. středa v měsíci, 19:00)

Maminky s dětmi
(čtvrtek, 9:00)

Biblická, konfirmační, mládež
(bude domluveno)

Klub her (CZ – UK)
(pátek 15:00 – 17:00)

Biblické hodiny pro děti
I v letošním roce se konají biblické hodiny pro děti (náboženství). Předpokládaný čas setkávání bude podobný jako loni (pátek cca 14), ale záleží na dohodě. Zájemci, kteří ještě na biblickou hodinu nechodili, dejte vědět na adresu podebrady@evangnet.cz nebo kontaktujte faráře jinak.

Pozvánka

Víkendový pobyt v Herlíkovicích

pátek 31. 10. – neděle 2. 11.

Po loňském vydařeném víkendu v Herlíkovicích zveme i letos na sborový víkend pro děti, mládež i dospělé. Na programu výlety, procházky, zpívání, rozhovory. Přihlášky na sborovém webu <https://podebrady.evangnet.cz>.

Letní tábor pro děti

Anežka RYGLOVÁ

Po pár dnech volna po minitáboře jsme se po roce vypravili i na velký tábor, tentokrát jsme vyrazili směr Křivoklátsko do Nezabudic. Děti čekalo dobrodružství v prostředí starověkého Japonska: Všemocný Šógun je na pokraji sil, proto povolal vlivné klany, aby se vydaly na cestu stát se jeho možnými nástupci. Když ale během prvních zadaných úkolů Šógun umírá nepřírozenou smrtí, přemísťuje se táborová hra spíše detektivním směrem. Děti musí očistit své jméno během soudu, který se koná z důvodu obvinění z vraždy. Soud byl veden aktivněji ze strany dětí, které si tvrdě prosadily svoji pravdu. Vrah byl poslán do vyhnanství na dřevěné záchody, kam ho táborníci s velkým nadšením odtáhli.

Velký boj skupinek o Japonsko nám poslední den překazil nepříjemný déšť (tedy spíš průtrž mračen), který nás nachytl v lese ještě před začátkem závěrečné hry a celí zmáčení jsme se byli nuceni vrátit do tábořiště.

Táborový oheň byl s velkou prozíravostí odpoledne přikryt plachtou, takže když déšť ustal dostalo se i na buřty a oblíbené písničky, kterým letos vládla Lokomotiva.

Děti byly skvěle aktivní a bez problémů plnily všechny zadané úkoly a povinnosti. Tábor se vyvedl téměř po celé stránce, až na některá zranění, kterým jsme se každoročně se štěstím vyhýbali (pomineme-li loňské vyražené zuby Vlada, kterého ale ani ty neodradily od účasti na letošním táboře). I přes všechny překážky se budeme těšit i příští rok na všechny malé i velké táborníky.

Poznámky vedoucího tábora

Letos nás bylo hodně, celkem 29 dětí (z toho 7 ukrajinských) a 16 vedoucích. Po odchodu Jonáše Féra se hlavní odpovědnost za program a vedení tábora přesunula na další generaci vedoucích a ta se jich skvěle ujala. Dokonce se podařilo dotáhnout některé detaily, jako třeba lepší fungování služeb dětí v kuchyni, u dřeva apd. Je bezvadné vědět, že člověk může odjet v klidu na pohotovost nebo na nákup a ví, že tábor běží dál a není třeba na to myslet a být nervózní, že tam není. Kdyby nebylo těch organizačních starostí se zajištěním tábořiště, biblických programů a toho, že týden tábora považují za jeden z nejlepších časů v roce, už bych tam snad ani nemusel jezdit. © Snad si sbor uvědomuje, co ve své mládeži má. O kuchyň se profesionálně starají Anežka Ryglová s Evou Dubovou a zvládají to naprosto s přehledem a invencí. Natálie Frančíková se jako zdravotnice nestará jen o úrazy, klíšťata a všelijaké zdravotní problémy, ale taky funguje tak trochu (nebo spíš především) jako psycholog... Letos jsem měl také radost z toho, že česko-ukrajinské soužití fungovalo tak, že se vlastně nijak nerozlišovalo, kdo je odkud a všechno se tak nějak dobře prolínalo. Byl to zase dobrý týden. Díky všem. Martin Fér

Pozvánka

Polabská evangelická pouť v Poděbradech

SENIORÁTNÍ SETKÁNÍ PRO VŠECHNY GENERACE

**Mudr. Radana
Syravátková**
Jak si udržet
duševní zdraví
v dnešní době

**Sobota
6. září
od 9:00**

**Orientační běh
po farní
zahradě,
program pro
děti...**

**Setkání mladší
mládeže**
předchází z pátku
na sobotu v
Poděbradech.

OBĚD

**Ach ty naše
stavby...**

**Martin Balcar
od 11:00**

Více na:
<https://podebrady.evangelnet.cz>
<https://podebradsky-seniorat.evangelnet.cz>

Minitábor 2025

Martin FÉR

K našim letním akcím už neodmyslitelně patří minitábor. Vždycky se koná na tábořišti, na které posléze přijedou velké děti, takže využijeme i první týden pronájmu (pronajímatelé většinou půjčují tábořiště na 14 dní). Impulsem ke konání minitábora bylo i to, že jsme chtěli děti už od malička připravovat na táborový pobyt a nakonec i rodičům umožnit, aby si vyzkoušeli to, co třeba jako malí nezažili a co budou zažívat jejich děti. Jak děti stárnou a rodiče na minitábor jezdí rádi, tak se to trochu posouvá, neúčastní se už jen předškolní děti, ale i jejich starší sourozenci. No a nyní jsme došli k tomu, že některé starší děti už připravují program pro mladší... Dříve na minitábor jezdilo hodně mládežníků, aby připravovali program, někteří pak zůstali na tábořišti až do velkého tábora, aby jej hlídali. Letos to

bylo slabší, jakožto vedoucí z řad mládeže byli jen Magdalena a Matěj Férovi a na část pobytu Natálie Knotnerová. Naštěstí na minitáboře program tolik nehrotíme, spoustu věcí vymýšlíme na místě a někteří z rodičů také připravují program (poslední roky vždycky s nějakou kreativitou z hlíny přichází Bára Fultnerová). Na táborech v přírodě je ale vždycky skvělé to, že si děti sami najdou spoustu aktivit v lese, v potoce, na louce a člověk spíš jen dohlíží.

Pravidelně pak pěšky na tábořiště přicházejí Matěj, Honza, aby tábořiště hlídali, letos se k nim přidal i Jura. Předpokládám, že volné dny na tábořišti tráví hlavně rekonvalescenci, ale také přípravou na tábor.

Na letošním minitáboře jsme měli v blízkosti Berounku, kde se dalo i koupat (a pak jít

do známého hostince U rozvědčíka), nad vesnicí bylo levandulové pole, táborovou každodenností byly večerní táboráky, zpívání, čtení knížky na dobrou noc, společné vaření, rozhovory... Snad se ve sboru objeví dost malých dětí, aby měl minitábor záminku k pokračování.

MIMOŘÁDNÁ SBÍRKA

Oprava fary

Martin FÉR

Než jsem přišel do Poděbrad (2011), proběhla větší rekonstrukce fary. Již v tu dobu se přemýšlelo o tom, že farářský byt by se udělal pouze v horním patře a spodní by se oddělilo. Vytopit faru v této velikosti se téměř nedá a ve chvíli, kdy má přijet nějaký host (třeba praktikant, nebo vikář), tak pro něj není oddělené ubytování. Proto také část sítí (elektřina, topení) byla přizpůsobena, aby k tomu mohlo jednou dojít.

Několik let také uvažujeme o rekonstrukci koupelen – jsou již za svým zenitem. Rozhodování a přípravy nám chvíli trvaly, ale nyní jsme konečně dospěli k tomu, že se do rekonstrukce obou koupelen dáme. A při té příležitosti také plánujeme dokončit rozdělení fary na horní (farářský) byt 4+1 a dolní (hostinský) 2+1. V horním bytě se vedle koupelny tedy přidělá nová kuchyň a nový plynový kotel. Ve spodním bytě se udělá příčka, která oddělí kancelářské prostory tak, aby vzniklo více úložného místa z obou stran zdi, ze spíže se udělá toaleta a stávající toaleta se přesune ke kanceláři, kde tedy budou dvě. U vstupu do spodního i horního patra bude postavena příčka, která oddělí byty od schodiště. Výhodou bude lepší využití prostor, snížení energetické náročnosti, možnost dalšího využití spodního bytu. Na druhou stranu sbor přijde o přímý kontakt farářovy rodiny s děním na zahradě. Záležet bude na využití spodního bytu. Je to něco za něco.

Rekonstrukce je plánovaná na měsíce říjen a listopad, po tuto dobu shání staršovstvo farářově rodině náhradní bydlení, protože fara nebude obyvatelná. Termín byl určen po dohodě se stávajícím farářem. Vzhledem k tomu, že nová farářská rodina má nastoupit od září příštího roku hned po odchodu současného faráře, není žádné přechodné období, ve kterém by se dala rekonstrukce vykonat jindy.

Celkový rozpočet přesáhne 1,5 milionu korun. Větší část této položky našetřeno máme, ale protože je to mimořádná investice, rozhodlo staršovstvo vyhlásit mimořádnou účelovou sbírku. Prosíme myslíte na to a své dary posílejte prostřednictvím sborového účtu s poznámkou OPRAVA FARY, nebo předávejte do pokladny sboru. Děkujeme.

Pozvánka

Multižánrový zahradní a rodinný festival
Poděbrady
sobota
20. 9. 2025
zahrada evangelického kostela

GLORIET FEST

14.00 rock
MAMELUK

divadlo
TOY MACHINE: POVĚSTI ČESKÉ 15.00

HOLY FANDA & THE REVERENDS 15.45 country blues

workshop
ANTONÍN PROCHÁZKA: MLUVÍCI BUBNY ZÁPADNÍ AFRIKY 16.30

17.30 balkan gypsy klezmer
DER ŠENSTER GOB

19.30 girly rap
HIHIHAHOLKY

21.30 disco punk
VENTOLIN

→ kavárna Amáres coffee & First crack coffee → Čajovna Na Kopečku → malování na obličej s Jankou Frýdlovou
→ Antikvariát Poděbrady s výběrem knih a gramodesek → výtvarná dílnička → domácí jídlo → pivo z malých lokálních pivovarů, víno, limo → krásná zahrada → afterparty → více info: FB a INSTA → GlorietFest Poděbrady
vstup → brankou od cyklostezky podél Labe pod altánem Gloriet nebo z Husovy ulice čp. 141 naproti ZŠ Václava Havla
vstupné → dobrovolné **výtěžek** → bude věnován na záchranu památkově chráněných teras u Glorietu

MINISTERSTVO KULTURY | Sítislužebný kód | Poděbrady město | ČESKOBRATECKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

Dědictví otců

(dokončení ze str. 1)

Rok 1897 byl pro sbor také velmi důležitý. Na žádost evangeliků z Křečkova byli tamější evangelici přifařeni ke sboru v Poděbradech. Sbor pořizuje nové varhany za 1 250 r. zl. Salár stanovilo staršovstvo podle výše přímých daní placených členem sboru státu, a to v přepočtu 30 % z této částky plus 1 r. zl. na každého člena rodiny. Zdá se, že je salár vysoký, ale z předešlého je jasné, že výdaje sboru byly vysoké také, a rozpočet i tenkrát musel být vyrovnaný. Byla to otázka přežití sboru v tehdejších podmínkách.

V roce 1901 se sboru naskytla výhodná koupě celého statku po zemřelém Josefu Junglovi č. 16/II za 113 000 rakouských korun. Celá nemovitost zahrnovala obytné stavení, hospodářský dvůr, hospodářské budovy, velikou zahradu s Glorietem a terasami k Labi, 105 korců polí a louky za Labem. Na tuto investici si sbor peníze vypůjčil u banky. Smlouva byla na 50 roků, byla ale splacena dříve. Tímto krokem získává sbor bydlení pro faráře těsně vedle kostela, také i kancelář. Za minimální náklady spojené se stavební úpravou obytného stavení, které bylo odděleno nízkou zdí od ostatních hospodářských budov, tak vznikla fara, později nazývaná stará. Všechny ostatní hospodářské budovy, polnosti a louky byly pronajaty poděbradským hospodářům za tehdy obvyklé ceny. Tak se tato investice stala spolu se salárem základem pro hospodaření

sboru. Po roce 1948 se komunistická moc stále hlouběji zakusovala do nemovitého majetku sboru, takže jsme brzo ve veřejném zájmu přišli o polovinu zahrady, která původně sahala až k ulici Na Vinici, protože Lázně potřebovaly kolem svého ústavu prostor. K dalšímu zmenšení naší zahrady došlo, když Lázně potřebovaly vybudovat kotelnu, a nakonec si ještě ukously kus zahrady Rozvodné závody pro svůj transformátor. Na našich polích a loukách hospodařila zemědělská družstva, aniž by se starala, či jsou ty pozemky, na kterých hospodaří a s kým že by to měli uzavřít nájemní smlouvu. Když starší rozpoznali, že s komunistickou zvlášť nelze vyjít, rozhodli se zbytky polí na Žižkově rozparcelovat na stavební pozemky a prodat svým členům na stavbu rodinných domků. To bylo na počátku padesátých let. Počátkem šedesátých let se většina našich luk ocitla pod vodou, neboť Průmysl Kamene začal těžit na těchto našich pozemcích písek (dnes Jezero) a také se neptal po vlastníkově pozemků, se kterým by se měl alespoň částečně vyrovnat. Zábor hospodářských budov a dalších pozemků z hlediska veřejného zájmu a bourání kostela v roce 1962 popisují v článku o budování modlitebny, dnešního kostela.

Na návrh důstojného pána (tak se tehdy naši faráři oslovovali) Františka Šustry, toho času faráře v Opolanech, se v roce 1906 sešla první Pastorální konference farářů Poděbrad-

ského seniorátu. Od té doby se faráři pravidelně scházejí dodnes.

Rok 1909 se stal pro sbor významným úmrtím prvního faráře sboru Aloise Jelena. Zemřel 26. září. Byl to člověk významný nejen v církvi, ale i pro své okolí. Jeho život osobní i farářské působení nejen v Libici a v Poděbradech rozebírá a velmi kladně hodnotí na několika listech první díl sborové kroniky. Na jeho místo faráře v Poděbradech byl zvolen František Šustr, který se práce ve sboru ujímá v roce 1910.

Co k tomu dodat? Snažil jsem se vybrat nej důležitější události ve sboru za prvních patnáct let jeho samostatné existence a okomentovat, jaký měla tato rozhodnutí staršovstva v pozdějších letech dopad. Naši předkové nemohli předpokládat, jak se radikálně změní politicky a hospodářsky česká společnost. Z úhlu pohledu věčnosti usuzuji, že jednali a rozhodovali moudře, ve prospěch společenství věřících na poděbradsku. Jejich moudrost, rozum a spolehnutí v důležitých věcech na Boží pomoc, nám budiž příkladem. Zdá se, že se sbor a jeho staršovstvo zabývalo jen věcmi hospodářskými a finančními, ale za výše napsanými řádky vysvítá jejich věrná oddanost Boží věci a svědectví o tom, že Bůh své věrně neopouští za žádných okolností.

Stalo se ve sboru

- V úterý 27. května se konal další koncert pěveckého sboru Mamáter v zaplněném kostele.
- Sbírka darů Jeronýmovy jednoty konaná v měsíci květnu vynesla 24 tisíc korun.
- V neděli 1. června měla v kostele absolventský koncert Luisa Hofmanová.
- 7. června oslavil v Ekklesií své devadesátiny bratr Síla, který se stále a vytrvale stará o farní zahradu a další potřebné věci, bez nichž by se náš areál proměnil v džungli.
- Stejný den oslavil na zahradě své desáté výročí založení klub Běhej Poděbrady vedený Jakubem Loukem. Pršelo, ale sportovci děšť zvládli.
- Sbírka během svatodušních bohoslužeb 8. června byla pro Diakonii a vynesla 4 650,- korun (v hotovosti, dalších 500–1000 korun je pokaždé rovněž bezhotovostně za použití QR kódů.)
- V sobotu 14. června jsme se setkali se členy dalších poděbradských církví při akci nazvané „Svatodušní oheň“. Po krátkém úvodu kazatele Církve bratrské Pavla Paluchníka jsme zapálili oheň a opekli pár špekáčků.
- V sobotu 21. června se u nás konalo seniorské setkání mládeže nazvané Podgrill, což vyjadřuje hlavní náplň setkání (ale dělo se toho víc).
- V neděli 22. června proběhlo mimořádné sborové shromáždění, při kterém jsme odhlasovali sloučení se sborem ve Velenicích od 1.

ledna 2026 a zvolili nového faráře Ondřeje Zikmunda od 1. září 2026.

- Sbírka solidarity určená na pomoc finančně slabším sborům vynesla 5 730,- korun a bylo to naposledy, co jsme ji konali (synod tuto sbírku zrušil s tím, že jsou jiné možnosti financování podpory finančně slabších sborů.)
- Ve středu 25. června měl historicky první koncert poděbradský Tensing. Ten vznikl na začátku roku pod vedením Jeronýma Žárského. „Tensing“ je aktivita pro mládež, která funguje pod mládežnickou organizací YMCA. Na programu má zejména přípravu hudebních vystoupení, ale i další aktivity pro teenagery (nácitileté).
- Na konci června proběhla dvě promítání na farní zahradě. Nejprve jsme promítali film Sedm životů a pak Dokonalé dny.
- Vytíženost našich prostor v kostele byla v letošním školním roce téměř maximální – v pondělí kavárnička a kurzy češtiny, v úterý až čtvrtek hudební škola bubeníci a k tomu v úterý a čtvrtek výtvarný kroužek pro ukra-

jinské děti, ve středu keramický kroužek pro ukrajinské děti a zkoušky Tensingu, ve čtvrtek dopoledne maminky s dětmi a v pátek po náboženství klub her. Půjde-li to tak dál, bude potřeba přistavit další klubovnu.

- Prázdninový program naplnily obvyklé aktivity: od 12. do 16. července proběhl Minitábor pro rodiny s předškolními dětmi, od 19. do 26. července pak velký tábor pro školní děti. Oba tábory na tábořišti v Nezabudicích ne daleko známé hospody U rozvředčíka. Sborová dovolená se konala na chatě Pohlednička ne daleko Benecka.

- Ve čtvrtek 21. srpna proběhl v kostele závěrečný koncert Letní hudební školy v Poděbradech. Koncert byl domluven narychlo kvůli nedostatku jiných vhodných prostor ve městě a byl vynikající. Tančil se balet Šípkový Růženka, orchestr se zpěváky předvedl výběr z muzikálu Vlasy, na zahradě scénický tanec...

- Poslední letní promítání proběhlo ve středu 27. 8. a promítalo se psychologické drama Quisling.

adresa: Českobratrská církev evangelická
Husova 141
Poděbrady, 290 01

telefon: 721-832-383
email: podebrady@evangnet.cz
web: <http://podebrady.evangelnet.cz>
účet: 2400286385/2010 (FIO Kolín)

Adresát: